

Risker med blandanvändning av ecstasy och antidepressiva

Publicerad 4.4.2006. Uppdaterad 1.11.2011

I användarkretsar finns det olika uppfattningar om hur effekten av narkotika kunde förstärkas. En uppfattning har varit att antidepressiva (i synnerhet Aurorix som är en blockerare av MAO-enzymet, dvs. monoaminoxidas) förstärker effekten av ecstasy. Kombinationen har ändå visat sig vara livsfarlig, eftersom den kan orsaka förgiftningstillståndet serotonin syndrom och därigenom vara fatalt.

De dödsfall som i Finland har berott på användning av ecstasy har uttryckligen haft anknytning till blandanvändning av ecstasy och antidepressiva. Användning av "boosters" parallellt med ecstasy och andra amfetaminderivat är alltså en farlig kombination.

Effekten av ecstasy uppstår genom kroppens egna transmittorer i det centrala nervsystemet. Ecstasy frigör monoaminer från hjärnans nervändor och hindrar återupptagningen av dessa. Den stora mängden frigjorda transmittorer, i synnerhet serotonin, orsakar de önskade känslorna i användarens centrala nervsystem. Samtidigt töms kroppens monoaminlager.

Vad händer när amfetaminderivatet ecstasy kombineras med antidepressivumet Aurorix? I synaptiska klyftan som ligger mellan två celler överförs nervimpulsen med hjälp av en signalsubstans från en cell till en annan. Det dopamin och serotonin som ecstasy frigjort från hjärnans nervändor går genom en enda kanal till den synaptiska klyftan där utgångshålet samtidigt täpps till. Samtidigt hindrar MAO-blockeraren Aurorix funktionen hos de enzymer som bryter ned både serotonin och amfetaminer, och på detta sätt utesluts kroppens sista möjlighet att eliminera det flödande serotoninet.

I blandanvändning ökar således amfetaminmängden till en hög nivå samtidigt som Aurorix hindrar funktionen hos MAO-enzymet som bryter ned serotonin och amfetaminer och täpper till utgången från den synaptiska klyftan.

Risker med ecstasy

- Allvarliga hälsorisker anknyter till blandanvändning av ecstasy och antidepressiva. Särskilt farligt är det att förstärka effekten med moklobemiden Aurorix.
- Frekvent användning av ecstasy lönar sig inte, eftersom hjärnans lager av transmittorer inte hinner fyllas, vilket kan leda till depression. Det finns inga forskningsbevis på att antidepressiva som höjer serotoninhalten skyddar mot ecstasys förstörande effekt på serotoninnerverna.
- Ecstasy är ett nervgift. Man har observerat att minnet, det logiska tänkandet i inlärningen och slutledningsförmågan försämras redan efter att ecstasy har använts 20 gånger.
- Kom ihåg att du inte ens med hjälp av dessa anvisningar skyddar dig mot biverkningarna eller riskerna med att använda substansen en enda gång, till exempel panik, illamående eller förvirring. Ju flera gånger, ju oftare och ju större doser ecstasy du använder, desto fler långvariga eller även irreversibla förändringar kan ske i hjärnan.

Pekka Laine

MD, psykiatriespecialist, drogläkare
Uleåborgs universitet

Erkki Vuori

professor, Institutionen för rättsmedicin
Helsingfors universitet

Uppdaterat 1.11.2011:

Tuija Vilkkö

HvM, psyk. sjuksköterska, utvecklingskoordinator

Rävvägens specialpoliklinik/Träskända socialsjukhus

Källor ►

Markowitz JS, Patrick KS. Pharmacokinetic and pharmacodynamic drug interactions in the treatment of attention-deficit hyperactivity disorder. Clin Pharmacokinet. 2001;40(10):753-72.

link

Källa till webbadress: <https://paihdelinkki.fi/sv/databank/informationssnuttar/droger-och-ovriga-beroenden/risker-med-blandanvandning-av-ecstasy-och-antidepressiva>